

Сарајево, 14.06.2021. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 07.06.2021. - 11.06.2021.**

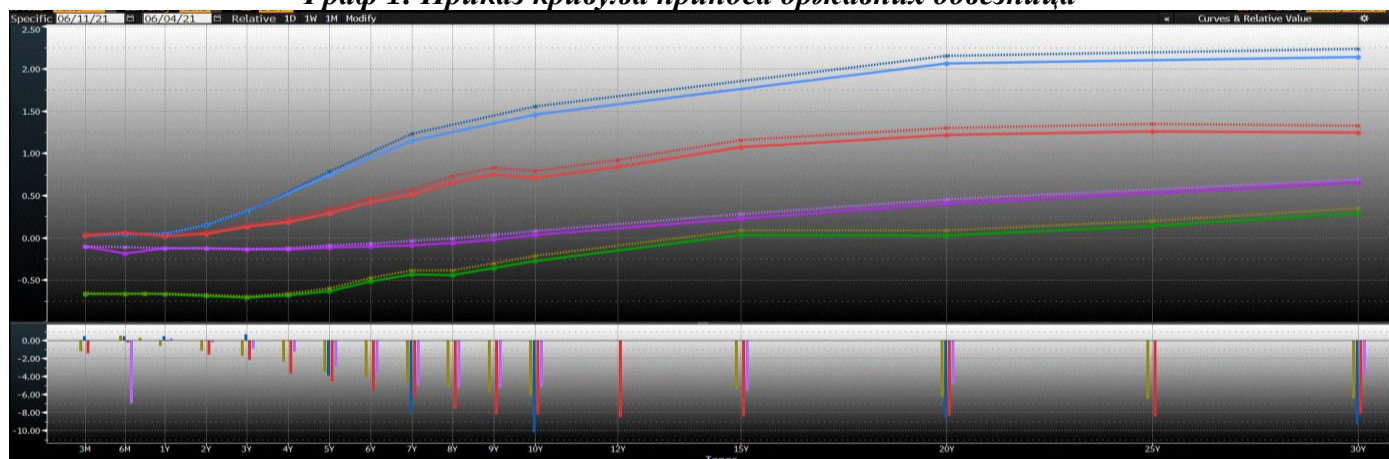
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапан		
	4.6.21	-	11.6.21	4.6.21	-	11.6.21	4.6.21	-	11.6.21	4.6.21	-	11.6.21
2 године	-0,67	-	-0,68	0,14	-	0,15	0,07	-	0,05	-0,12	-	-0,12
5 година	-0,60	-	-0,63	0,78	-	0,74	0,34	-	0,29	-0,08	-	-0,11
10 година	-0,21	-	-0,27	1,55	-	1,45	0,79	-	0,71	0,09	-	0,04

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubilllove

Доспијеће	Приноси		
	4.6.21	-	11.6.21
3 мјесеца	-0,638	-	-0,655
6 мјесеци	-0,671	-	-0,666
1 година	-0,634	-	-0,642

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 11.06.2021. године (пуне линије) и 04.06.2021. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Пад приноса обвезница еврозоне настављен је и током прошле седмице. Седмични подаци ЕЦБ-а, објављени на почетку протекле седмице, су показали да је ова институција купила више државних обвезница у априлу и мају него што су четири највеће економије у еврозони продале обвезница у истом периоду, али су без обзира на то, наишли на препреке да обуздају раст приноса. Ипак, до краја седмице, како се приближавао датум одржавања сједнице ЕЦБ-а, приноси су кориговани наниже, нарочито након што је ЕЦБ потврдила наставак провођења актуелне монетарне политике. Поред тога, пад приноса обвезница еврозоне у посматраном периоду представљао је реакцију на исто кретање приноса обвезница САД. Приноси њемачких обвезница су на седмичном нивоу смањени између 3 и 6 базних поена, док су приноси италијанских обвезница забиљежили пад од 6 до 13 базних поена.

ЕЦБ је на сједници одржаној 10. јуна, у складу са очекивањима, задржала непромијењену референтну каматну стопу (0,0%), али и најавила да ће задржати повећани темпо куповина обвезница путем PEPP програма, односно да ће у долазећем кварталу куповине тећи знатно бржим темпом него је то био случај почетком ове године, а све с циљем наставка пружања подршке економском опоравку еврозоне. Предсједница Lagarde је поновила да је исувише рано да се

расправља о изласку из РЕЕР програма и да о томе није расправљано на сједници, већ да се расправа водила само у дијелу темпа куповина. Описала је ризике по економски раст тренутно као „углавном уравнотежене“, па су и објављене нове прогнозе показале да се у овој и наредној години очекује већи раст БДП-а у односу на претходне прогнозе. Истовремено, прогнозе БДП-а за 2023. су непромијењене, те се и даље очекује успорење раста у поређењу са овом и следећом годином. Такође, знатно су повећана очекивања за инфлацију у текућој години, с тим да се као основни разлози наводе фактори привременог карактера (попут смањења стопе ПДВ-а у Њемачкој), па се за наредне двије године и даље очекују нивои инфлације испод циља од око 2%. У извјештају агенције за додјелу кредитног рејтинга S&P се наводи да би ЕЦБ у септембру могла успорити темпо куповина обвезница како се изгледи буду побољшавали. Такође, наводи се да државне обвезнице у еврозони снажно реагују на глобалне финансијске услове, али су квантитативне олакшице умањиле одговор њемачких обвезница на ова стања. S&P наводи да би чак и раст од 50 базних поена код приноса америчких обвезница до септембра довео принос на десетогодишње њемачке обвезнице на ниво од 0%, чиме би ЕЦБ била задовољна под условом да подаци о економском расту и инфлацији остану на добром путу.

Deutsche Bundesbank је повећала прогнозе раста БДП-а Њемачке за ову годину на 3,7% са ранијих 3%. За 2022. годину очекује се да би раст БДП-а могао да достигне 5,2%. Централна банка Италије је, такође, објавила побољшане прогнозе раста БДП-а земље на 5% за 2021. годину (раније очекивано 4,4%).

Макроекономске прогнозе ЕЦБ за еврозону – јуни 2021.			
	2021.	2022.	2023.
БДП	4,6% (раније 4,0%)	4,7% (раније 4,1%)	2,1% (непромијењено)
Инфлација	1,9% (раније 1,5%)	1,5% (раније 1,2%)	1,4% (непромијењено)
Незапосленост	8,2% (раније 8,6%)	7,9% (раније 8,1%)	7,4% (раније 7,6%)

За еврозону су објављени знатно бољи финални подаци о кретању БДП-а (иако и даље негативни) у првом кварталу ове године у односу на прелиминарне податке. Такође, подаци о индустријској и прерађивачкој производњи за април су показали да је настављен опоравак већ други мјесец, након што је дошло до све већег отварања појединачних економија.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП – ЕЗ (квартално) финал. I квартал	-0,6%	-0,3%	-0,6%
2.	Запосленост – ЕЗ (квартално) финал. I квартал	-0,3%	-0,3%	0,4%
3.	Sentix индекс повјерења инвеститора – ЕЗ ЈУН	25,4	28,1	21,0
4.	ZEW индекс очекивања повј. инвеститора – Њемачка ЈУН	86,0	79,8	84,4
5.	Трговински биланс – Њемачка (у милијард. EUR) АПР	16,3	15,5	20,2
6.	Трговински биланс – Француска (у милијард. EUR) АПР	-5,42	-6,24	-6,14
7.	Биланс текућег рачуна – Њемачка (у милијард. EUR) АПР	23,0	21,3	30,0
8.	Биланс текућег рачуна – Француска (у милијард. EUR) АПР	-	-1,4	-2,7
9.	Фабричке поруџбине – Њемачка (Г/Г) АПР	77,8%	78,9%	29,2%
10.	Индустријска производња – Њемачка (Г/Г) АПР	29,5%	26,4%	4,8%
11.	Индустријска производња – Шпанија (Г/Г) АПР	44,4%	48,2%	12,9%
12.	Индустријска производња – Италија (Г/Г) АПР	72,2%	79,5%	38,4%
13.	Индустријска производња – Ирска (Г/Г) АПР	-	28,5%	2,1%
14.	Индустријска производња – Француска (Г/Г) АПР	44,9%	43,9%	14,4%
15.	Индустријска производња – Аустрија (Г/Г) АПР	-	35,9%	13,5%
16.	Индустријска производња – Финска (Г/Г) АПР	-	3,1%	-2,4%
17.	Индустријске продаје – Холандија (Г/Г) АПР		18,5%	10,1%
18.	Прерађивачка производња – Француска (Г/Г) АПР	50,7%	49,3%	16,5%
19.	Прерађивачка производња – Холандија (Г/Г) АПР	-	12,7%	3,3%
20.	Малопродаја – Италија (Г/Г) АПР	-	30,4%	23,5%
21.	Стопа незапослености – Италија (квартално) I квартал	10,5%	10,4%	10,0%
22.	Стопа незапослености – Грчка MAP	-	16,3%	15,9%

САД

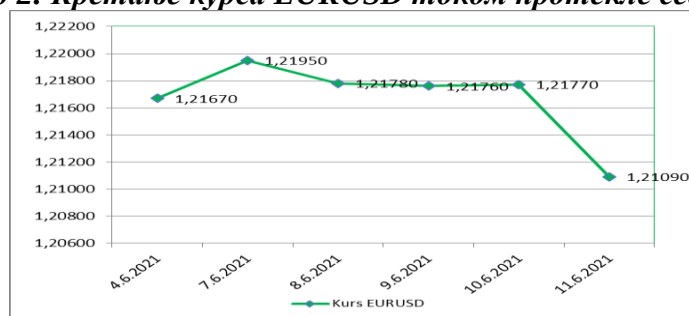
Тржишни аналитичари очекују да ће FOMC 16. јуна задржати монетарну политику непромијењеном, са врло прилагодљивим ставом. Очекује се да предсједник Феда Powell призна да се на састанку Комитета дискутовало о смањењу куповине обвезница, али да сматрају да је економија још увијек далеко од тога да достигне праг „значајног даљег напретка“ који би заправо значио почетак смањења куповина обвезница. Аналитичари очекују повећање пројекције инфлације за блиску будућност, што би могло водити чак и подијељеним мишљењима члановима FOMC-а о питању раста каматних стопа у 2023. години. Истраживање које је провео Bloomberg је показало да би званичници Феда у овој седмици могли пројектовати раст каматних стопа у 2023. години под утицајем бржег економског раста и инфлације, али неће сигнализирати успорење квантитативних олакшица до августа или септембра. Предсједавајући ЕУ самита је изјавио да ће путовање предсједника Videna у Европу сигнализирати да је мултилатерализам преживио Trumpове године те да се поставља основа за трансатлантску сарадњу, посебно изазовну у дијелу Кине и Русије и у дијелу климатских промјена. Посматрајући податке из априла, аналитичари очекују да би током другог квартала раст БДП-а могао показати умјерени раст. Фед је најавио да ће 24. јуна објавити резултате годишњих тестова на стрес. Деветнаест највећих банака ће бити предмет Dood-Frank закона о тестовима на стрес и свеобухватне анализе и прегледа. У ову анализу тестова на стрес ће се укључити и мање компаније: BMO Financial Corp, MUFG Americas Holdings Corp, RBC U.S. Group Holdings и Regions Financial Corporation. На Bloombergu је објављено да запослени у сектору финансијских услуга очекују да ће се око 61% особља до септембра вратити у канцеларије, док се у марту очекивало да би овај проценат могао износити 50%.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Број отворених радна мјеста АПР	8.200.000	9.286.000	8.288.000
2.	Трговински биланс (у милијард. JPY) АПР	-68,7	-68,9	-75,0
3.	МБА апликације за хипотекарне кредите 4. јуни	-	-3,1%	-4,0%
4.	Залихе велопродaje M/M F АПР	0,8%	0,8%	1,1%
5.	Стопа инфлације Г/Г МАЈ	4,7%	5,0%	4,2%
6.	Иницијални захтјеви незапос. за помоћ 5. јун	370.000	376.000	385.000
7.	Коинтинуирани захтјеви незапос. за помоћ 29. јун	3.665.000	3.499.000	3.757.000
8.	Индекс расположења потрошача 6. јун	-	55,4	55,6
9.	Повјерења потрошача Ун. Мичигена Р ЈУН	84,2	86,4	82,9

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио пад са нивоа од 1,2167 на ниво од 1,2109.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

ВоЕ је саопштила да би плаћања “stablecoinom”, једним обликом криптовалуте, која се уобичајено везује за традиционалну валуту, требало да буду регулисана на исти начин као и плаћања која се проводе од стране банака у моменту када се почну широко користити. Поред тога, из ВоЕ је саопштено да још увијек није донијела одлуку о томе да ли ће емитовати властиту дигиталну валуту коју је министар финансија Sunak назвао “britcoin”, када је током априла затражио да се ове могућности испитају. Гувернер ВоЕ Bailey је изјавио да изгледи “stablecoins” као средства плаћања као и нови приједлози за креирање дигиталне валуте од стране централних банака креирају мноштво изазова. У том контексту Bailey истиче да је неопходно да се поставе тешка али и релевантна питања у моменту када буде у питању будућност нових форми дигиталних валута.

Главни економиста ВоЕ Haldane сматра да се централни банкарски налазе у најопаснијем моменту у посљедњих десет година уз ризик “велике грешке” уколико не буду дјеловали на начин да пригуше убрзану инфлацију. Haldane, који овог мјесеца напушта ову позицију, је за New Statesman написао да су се ризици одлучно помјерили ка инфлацији у посљедњим мјесецима, док је убрзани опоравак сада централни сценариј за многе бизниси. Haldane сматра да уз раст тражње након lockdowna грађани више троше, док се компаније суочавају са проблемом снабдијевања, што се одражава и на раст цијена. Иако већина централних банака сматра да ће ова фаза бити привремена, Haldane сматра да би се ова ситуација могла укоријенити.

Преговори ЕУ и Велике Британије у дијелу Сјеверне Ирске су изгледа на рубу колапса, с обзиром на то да Лондон још увијек разматра унитаралну акцију којом би извоз из Велике Британије несметано текао ка региону. Замјеник предсједника ЕУ комисије Шефчович је изјавио да је стрпљење “веома, веома слабо”, те је односе са Великом Британијом описао као преговоре који се налазе “на раскрсници”. Министар за Брегзит Велике Британије Фрост и Шефчович су се договорили да покушају пронаћи рјешење прије 30. јуна када на снагу треба да ступи забрана извоза замрзнутог меса и месних прерађевина.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП (М/М) АПР	2,4%	2,3%	2,1%
2.	Индустријска производња (Г/Г) АПР	30,5%	27,5%	3,6%
3.	Прерађивачка производња (Г/Г) АПР	42,2%	39,7%	4,8%
4.	Услужни сектор (М/М) АПР	2,8%	3,4%	1,9%
5.	Грађевински сектор (Г/Г) АПР	83,4%	77,9%	6,0%
6.	Трговински биланс (у млрд GBP) АПР	-2,500	-0,935	-1,966

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR, док је депрецирала односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад са нивоа од 0,85935 на ниво од 0,85838, а курс GBPUSD је смањен са нивоа од 1,4157 на ниво од 1,4107.

ЈАПАН

Reuters је објавио да је дошао у посјед документа који показује да ће Влада Јапана остати при циљу постизања примарног суфицита до фискалне 2025. године, али да ће, због штете проузроковане пандемијом, поново процијенити временски оквир, те да ће истовремено настојати да смањи однос дуга и БДП-а земље. Замјеник гувернера ВоЈ Атаија је изјавио да јапанске финансијске институције морају брзо наставити с плановима транзиције од ускоро застарјелог бенчмарка Libora како би се избјегли поремећаји на финансијским тржиштима. Према нацрту документа у којем се наводе приоритети политика за надалежу фискалну годину, премијер Јапана Suga планира повећање инвестиција у „зелене“ пројекте и у дигиталну трансформацију, те на тај начин фокус ставља на нове изворе економског раста у доби послје пандемије.

За Јапан су објављени знатно бољи финални подаци о годишњем расту БДП-а у првом кварталу. Произвођачке цијене су у мају су забиљежиле највећи годишњи раст у посљедњих скоро 13 година, што је одраз растућих трошкова добара и знак да глобални инфлаторни притисци дјелују на компаније које се ионако боре са ефектима пандемије. Ипак, аналитичари наводе да јапанске компаније имају

тенденцију да спорије преносе повећане трошкове производње на крајње потрошаче, па се не очекује да би раст ових цијена могао подстаћи ВоЈ да повуче масивне стимулансе у скорије вријеме.

Иако продужено ванредно стање у борби са Ковид19 утиче на потрошњу, креатори монетарне политике ВоЈ су постали опрезни у погледу оптимистичких очекивања, будући да је извоз и даље задовољавајући.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП (квартално) финал. I квартал	-1,3%	-1,0%	2,8%
2.	БДП (Г/Г) финал. I квартал	-5,1%	-3,9%	11,7%
3.	Трговински биланс (у милијардама ЈРУ) АПР	389,6	289,5	983,1
4.	Готовинска примања радника (Г/Г) АПР	0,8%	1,6%	0,6%
5.	Водећи индекс (прелим.) АПР	102,9	103,0	102,4
6.	Коинцидирајући индекс (прелим.) АПР	95,6	95,5	92,9
7.	Поруцбине машинских алата (Г/Г) прелим. МАЈ	-	140,7%	120,8%
8.	Монетарни агрегат М2 (Г/Г) МАЈ	8,4%	7,9%	9,2%
9.	Монетарни агрегат М3 (Г/Г) МАЈ	7,0%	6,9%	7,8%
10.	Произвођачке цијене (Г/Г) МАЈ	4,5%	4,9%	3,8%

ЈРУ је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURЈРУ забиљежио пад са нивоа од 133,21 на ниво од 132,80. ЈРУ је благо депрецирао у односу на USD, те је курс USDЈРУ забиљежио раст са нивоа 109,52 на ниво од 109,66.

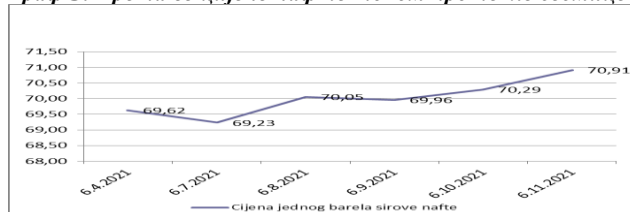
НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 69,62 USD (57,22 EUR). Током протекле седмице цијена нафте је имала тенденцију раста. На цијену нафте и даље утицај имају очекивања додатне понуде од стране Ирана, док одлуке ОПЕКС+ које се односе на планирану испоруку овог енергента, дају подршку цијени нафте. На крају трговања у уторак цијена овог енергента је премашила ниво до 70 долара по барелу, што је навећи ниво од августа 2020. године. Цијена је подстакнута снажном тражњом за нафтом од стране западних економија, док су очекивања везано за понуду нафте од стране Ирана почела да блиједе, након што су се појавиле шпекулације да санкције против Техерана вјероватно неће бити укинуте. Благи пад цијене је забиљежен средином седмице када су објављене вијести да су залихе нафте у САД повећане, што је протумачено као сигнал да је тражња била слабија него што се очекивало. Ипак, већ наредног дана цијена је наставила да се повећава под утицајем опоравка тражње за овим енергентом у Европи, Кини и САД, након што је повећана стопа вакцинације грађана, што је водило и ублажавању мјера дистанцирања и затварања економије.

У петак је цијена нафте забиљежила раст након што је из International Energy Agency (IEA) саопштено да свијет треба много више нафте од ОПЕКС+ с обзиром на то да се глобална тражња налази на путу повратка ка претпандемијским нивоима до краја године. Ово саопштење је интересно јер је из IEA прије неколико седмица саопштено да обим производње нафте треба да се смањује са циљем редукције емисије CO₂.

На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 70,91 USD (58,56 EUR). Посматрано на седмичном нивоу цијена нафте је повећана за 1,85%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.891,59 USD (1.554,69 EUR). Цијена злата се до четвртка кретала у узаном распону углавном под утицајем очекивања економских података из САД, прије свега инфлације и стања на тржишту рада.

Аналитичари су очекивали да би подаци за инфлацију у САД могли појачати страхове да ће Фед почети да ублажава монетарне олакшице, што би утицало на пад цијене злата. Инвеститори сматрају да би значајнија промјена инфлације могла утицати на Фед да одступи од тренутне ултраекспанзивне монетарне политике. Аналитичари Societe Generale очекују да би цијена злата могла достићи ниво од 2.000 USD до краја 2021. године. Благи раст цијене овог племенитог метала забиљежен је у четвртак, након што су објављени подаци о индексу цијена на мало у САД који су показали да је овај податак забиљежио највећи раст од августа 2008. године. Овакви подаци су појачали шпекулације да би Фед можда могао да ублажи монетарне олакшице које тренутно имплементује. Цијена злата је током трговања у петак смањена под утицајем апрецијације долара. Према посљедњем истраживању World Gold Council свега петина централних банака, односно око 21%, очекује да ће повећати резерве злата у наредних 12 мјесеци. World Gold Council наводи да ће злато и даље да има значајно учешће у глобалним девизним резервама, упркос томе што се многе централне банке све више усмјеравају ка иновацијама у финансијском сектору, дигиталним валутама и дигиталним плаћањима.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.877,53 USD (1.550,52 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је смањена за 0,74%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

